

Kwartalnik

PEDAGOGIKA Rok XIV
2015

Nr 4 (58)

SPOŁECZNA

Pod
patronatem ZESPOŁU PEDAGOGIKI SPOŁECZNEJ
PRZY KOMITECIE NAUK PEDAGOGICZNYCH
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

PEDAGOGIUM
WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH
W WARSZAWIE

Komitet redakcyjny/Editorial Board

Elyra Acienė (Klaipėda University), Wiesław Ambrozik (Adam Mickiewicz University, Poznań), Michał Bron Jr (Södertörn University, Stockholm), Batia Gilad (International J. Korczak Association), Kathrin Maier (University of Applied Sciences, Monachium), Ewa Marynowicz-Hetka (University of Łódź), Tatiana Krukova (Kostoma State University), Krystyna Marzec-Holka (Kazimierz Wielki University, Bydgoszcz), Zbyszek Melosik (Adam Mickiewicz University, Poznań), Monika Malewska (Central Connecticut State University), Maria Mendel (University of Gdańsk), Pavel Mühlpachr (Masaryk University, Brno) Jerzy Nikitorowicz (University of Białystok), Jerzy Modrzewski (Adam Mickiewicz University, Poznań), Ulrich Paetzold (Brandenburg University of Technology, Cottbus), Jacek Piekarski (University of Łódź), Andrzej Radziejewicz-Winnicki (University of Zielona Góra), Ewa Syrek (University of Silesia, Katowice), Władysława Szulakiewicz (Nicolaus Copernicus University, Toruń), Bogusław Śliwerski (The Christian Theological Academy, Warszawa)

Rada redakcyjna/Editorial Committee

Tomasz Biernat (Nicolaus Copernicus University, Toruń), Józefa Brągiel (Opole University), Grażyna Dryżałowska (University of Warsaw), Emilia Janigová (Catholic University of Ružomberk), Marek Konopczyński (Warsaw School of Education and Social Sciences), Jan Niewęglowski (Stefan Wyszyński Catholic University, Warsaw), Tadeusz Pilch (Przewodniczący /Chairman, University of Computer Sciences and Economics in Olsztyn), Bohdan Skrzypczak (University of Warsaw) Mirosław Sobecki (University of Białystok), Janusz Surzykiewicz (Catholic University of Eichstätt-Ingolstadt), Maciej Tanaś (Academy of Special Education, Warsaw), Mikołaj Winiarski (University of Computer Sciences and Economics in Olsztyn)

Redakcja/Editorial Office

Wioleta Danilewicz (Zastępca redaktora naczelnego/Deputy Editor), Ewa Jarosz (Zastępca redaktora naczelnego/Deputy Editor), Izabela Kubicka (Sekretarz redakcji/Editorial Manager), Michał Kwiatkowski (Redaktor statystyczny/Statistical Editor), Jan Lachowicz (Redaktor językowy w zakresie języka polskiego/Editor in Polish Language), Agnieszka Naumiuk (Sekretarz redakcji/Editorial Manager), Anna Odrowąż-Coates (Redaktor językowy w zakresie języka angielskiego/Editor in English Language), Dorota Sadowska (Redaktor językowy w zakresie języka niemieckiego/Editor in German Language) /Barbara Smolińska-Theiss (Zastępca redaktora naczelnego/Deputy Editor), Wiesław Theiss (Redaktor naczelny/Editor-in-Chief)

Redaktorzy tematyczni/Associate Editors

Wioleta Danilewicz, Ewa Jarosz, Marek Konopczyński, Tadeusz Pilch, Barbara Smolińska-Theiss, Mirosław Sobecki, Ewa Syrek
Wiesław Theiss, Mikołaj Winiarski

Recenzenci/Reviewers

Tomasz Biernat (Nicolaus Copernicus University, Toruń), Otilia Clipa (University Stefan cel Mare de Suceava) Grażyna Dryżałowska (University of Warsaw), Dana Knotová (Masaryk University, Brno), Jan A. Malinowski (Nicolaus Copernicus University, Toruń), Jan Niewęglowski (Stefan Wyszyński Catholic University, Warszawa) Andrzej Olubiński (University of Warmia and Mazury, Olsztyn), Mirosław Sobecki (University of Białystok), Adam Solak (The Maria Grzegorzewska Academy of Special Education, Warszawa), Alicja Żywczok (University of Silesia in Katowice) Mirosław Górecki (University of Warsaw), Stanisław Chrobak (Stefan Wyszyński Catholic University, Warszawa)

Publikacja sfinansowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Czasopismo jest indeksowane w bazach:

„The Central European Journal of Social Sciences and Humanities” – CEJSH
Index Copernicus International
ARIANTA

Za publikację w kwartalniku „Pedagogika Społeczna”

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przynajmniej 6 punktów

© Copyright by PEDAGOGIUM WSNS
Warszawa 2015

ISSN 1642-672X

Redakcja oświadcza, że wersja drukowana jest pierwotną wersją niniejszego czasopisma

Redakcja

00-102 Warszawa, ul. Marszałkowska 115, e-mail: redakcja@pedagogium.pl, www.pedagogikaspoeczna.com

Łamanie: Studio KROPKA dtp – Piotr Kabaciński; Druk i oprawa: Drukarnia POZKAL Spółka z o.o.

Spis treści

ZAGADNIENIA PODSTAWOWE

Zbigniew Marek Potencjał religijny wnoszony do wychowania integralnego	9
Halina Guzy-Steinke Wzajemność w relacji pomocy – perspektywa teoretyczna	21
Danuta Uryga Szkoła środowiskowa. Koncepcja pedagogiczna w objęciach polityki	33

Z WARSZTATÓW BADAWCZYCH

Ewa Wysocka, Barbara Ostafińska-Molik Zaburzenia przystosowania młodzieży a style wychowania w rodzinie	55
Urszula Kempieńska Rola seniorów w rodzinie	81
Aneta Baranowska Zachowania autodestrukcyjne wśród młodzieży	97
Beata Jarończyk-Urbaś Przemoc domowa. Decyzje kobiet o rozstaniu z mężem-sprawcą	117

PRAKTYKA SPOŁECZNO-WYCHOWAWCZA

Anna Seredyńska Kandydaci do wolontariatu – przykład Hospicjum św. Łazarza w Krakowie	131
--	-----

Agnieszka Roguska, Halina Cholewka	
Kształtowanie ekspresji kulturalnej uczniów szkół podstawowych.....	147
Małgorzata Rel	
Wsparcie twórczości plastycznej artystów z niepełnosprawnością.....	161

KRONIKA

Tadeusz Pilch	
Sprawozdanie Zespołu Pedagogiki Społecznej przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN za kadencję 2012–2015.....	179

RECENZJE

Anna Odrowąż-Coates	
<i>Social inclusion and higher education</i> , T.N. Basit, S. Tomlinson (red.), The Policy Press, Bristol 2014, ss. 325.....	191
Andrzej Radziejewicz-Winnicki	
Krystyna Marzec-Holka, <i>Kapitał społeczny a wspólnoty wiejskie w obronie „małych szkół” (przykład województwa kujawsko-pomorskiego)</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2015, ss. 336.....	194